

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีในธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่เกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ซึ่งได้กำหนดขอบเขตการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาค้นคว้านี้ประกอบด้วยการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีในธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่เกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ต่อหลักเกณฑ์สำคัญของการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะที่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ได้แก่ เรื่อง ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ ขอบเขต กรอบแนวคิด การนำเสนองบการเงิน ลูกหนี้ เงินลงทุน ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตน อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน และการปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงและวันถือปฏิบัติ

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง มี 3 เรื่อง ได้แก่

1) เรื่อง สัญญาก่อสร้าง มีเนื้อหาเกี่ยวกับการกำหนดวิธีปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการรวมและการแยกสัญญาก่อสร้าง รายได้ และต้นทุนของสัญญาก่อสร้าง

2) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการกำหนดวิธีปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง ที่ต้องนำมาเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์

3) เรื่อง ประมวลการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น มีเนื้อหาเกี่ยวกับการกำหนดวิธีปฏิบัติทางการบัญชี และการเปิดเผยข้อมูล เกี่ยวกับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับงานก่อสร้าง เช่น การเรียกร้อยค่าเสียหาย ค่าปรับ หรือผลขาดทุนอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้น เป็นต้น

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ทำบัญชี ที่ประกอบด้วย ผู้ทำบัญชีที่มีฐานะเป็นพนักงานบัญชีของกิจการ หรือผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ หรือผู้ที่ปฏิบัติงานกับสำนักงานที่ให้บริการด้านการบัญชีของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากร ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับรายชื่อของผู้ทำบัญชีในธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

- 1) สืบค้นรายชื่อนิติบุคคลที่ดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ที่จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
- 2) สืบค้นและคัดลอกรายชื่อและที่อยู่ของผู้ทำบัญชีของนิติบุคคลแต่ละแห่งตามข้อ (1)
- 3) ตัดรายชื่อผู้ทำบัญชีที่เป็นรายชื่อเดียวกันออก

ผลปรากฏว่า ผู้ศึกษาสามารถเก็บรวบรวมรายชื่อผู้ทำบัญชี จากการสำรวจเบื้องต้น วันที่ 4 กันยายน 2555 มีจำนวนทั้งสิ้น 424 รายจึงถือว่าเป็นขอบเขตประชากรของการศึกษาครั้งนี้

3.2 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 206 ราย ซึ่งการกำหนดขนาดตัวอย่างได้ใช้วิธีของทาโร ยามานะ (Yamane, 1967 อ้างถึงใน สิทธิ ชีรสรณ์, 2550) ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 95 (ความคลาดเคลื่อนที่ 0.05) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือขนาดของประชากรทั้งหมด

e คือ ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง

แทนค่า

$$n = \frac{424}{1 + 424(0.05)^2}$$

ส่วนการเลือกตัวอย่างจะใช้วิธีสุ่มแบบสะดวก (Convenience.Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่างที่ใช้ความสะดวกเป็นเกณฑ์ (ลิน พันธุ์พินิจ, 2553)

3.3 วิธีการศึกษา

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

การศึกษานี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนสิงหาคม 2556 ถึงเดือนมกราคม 2557 โดยได้จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ กรณีที่เป็นผู้ทำบัญชีที่มีฐานะเป็นพนักงานบัญชีของกิจการ จะส่งแบบสอบถามไปตามที่อยู่ของสถานประกอบการที่ผู้ทำบัญชีปฏิบัติงาน และกรณีที่เป็นผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ หรือผู้ที่ปฏิบัติงานกับสำนักงานที่ให้บริการด้านการบัญชี จะส่งแบบสอบถามไปตามที่อยู่ของสำนักงานบัญชี จำนวนทั้งสิ้น 424 ราย เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน 206 ราย และรอแบบสอบถามตอบกลับ โดยได้มีการติดตามทวงถามแบบสอบถามที่ส่งไปรษณีย์ผ่านทางโทรศัพท์ และเก็บรวบรวมแบบสอบถามตามสถานประกอบการ ผลปรากฏว่า สามารถเรียกเก็บคืนได้ 216 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 50.94 ของประชากรทั้งหมด

3.3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

การศึกษานี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ เช่น หนังสือ เว็บไซต์ มาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวกับการบันทึกบัญชีของธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ได้แก่

1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ โดยการตอบคำถามแบบสามตัวเลือก (ใช่ ไม่ใช่ ไม่แน่ใจ)

2) ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้
เสียสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง โดยการตอบคำถามแบบสามตัวเลือก (ใช่ ไม่ใช่
ไม่แน่ใจ)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำบัญชีของธุรกิจ
รับเหมาก่อสร้าง

3.3.3 การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาได้พัฒนาแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา
ตรวจสอบเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในการ
ปรับปรุง ซึ่งผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรับปรุงแก้ไข และนำไปทำการทดสอบ (Pre-
test) กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ทำบัญชีของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 10 ราย
เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการตลอดจนมีความเหมาะสม
หรือไม่ และนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha
Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach หรือ Cronbach's Alpha ซึ่งเกณฑ์การแปลผลค่าความเชื่อมั่น
สัมประสิทธิ์แอลฟา มีรายละเอียดดังนี้ (เกียรติสุดา ศรีสุข, 2552)

0.00 – 0.20	ความเชื่อมั่นต่ำมากหรือไม่มี
0.21 – 0.40	ความเชื่อมั่นต่ำ
0.41 – 0.70	ความเชื่อมั่นปานกลาง
0.71 – 1.00	ความเชื่อมั่นสูง

ผลการทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม มีค่าเท่ากับ 0.7220 (ดังแสดงใน
ภาคผนวก ข) จึงเห็นได้ว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง ผู้ศึกษาจึงนำแบบสอบถามไป
เก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรต่อไป

3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จะนำมาประมวลผล โดยจะแบ่งวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน
ดังนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 1 จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive
Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency)
และร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามส่วนที่ 2 จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive
Statistics) เพื่ออธิบายระดับความรู้ความเข้าใจ ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อย

ละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้การวัดระดับความรู้ความเข้าใจ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2553)

ตอบถูก	ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 1
ตอบผิด	ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 0
ตอบไม่แน่ใจ	ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 0

โดยเกณฑ์การแปลผลจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวัดระดับความรู้ความเข้าใจ จากนั้นนำค่าเฉลี่ยมาแปลผลตามเกณฑ์ ดังนี้

ช่วงคะแนน(ร้อยละ)	การแปลความหมาย
80.00 – 100.00	มีความเข้าใจในระดับมากที่สุด
70.00 – 79.99	มีความเข้าใจในระดับมาก
60.00 – 69.99	มีความเข้าใจในระดับปานกลาง
50.00 – 59.99	มีความเข้าใจในระดับน้อย
00.00 – 49.99	มีความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 3 ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนของระดับปัญหาและส่วนของข้อเสนอแนะ ในส่วนของปัญหานั้นจะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายระดับของปัญหาของผู้ทำบัญชีประกอบด้วยความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้มาตราวัดแบบ Rating Scales โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550)

ปัญหามากที่สุด	ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 5
ปัญหามาก	ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 4
ปัญหาปานกลาง	ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 3
ปัญหาน้อย	ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 2
ปัญหาน้อยที่สุด	ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 1

โดยเกณฑ์การแปลผลจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวัดระดับปัญหา จากนั้นนำค่าเฉลี่ยมาแปลผลตามเกณฑ์ ดังนี้

ช่วงคะแนน(ร้อยละ)	การแปลความหมาย
4.50 - 5.00	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	มีปัญหาในระดับมาก
2.50 - 3.49	มีปัญหาในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	มีปัญหาในระดับน้อย
1.00 - 1.49	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

สำหรับในส่วนของข้อเสนอแนะ จะใช้การบรรยายเชิงพรรณนาตามข้อเสนอแนะ
ที่กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะไว้ในแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved